

Huvudman

Eskilstuna kommun
eskilstuna.kommun@eskilstuna.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Rekarnebygmnaset 2 i Eskilstuna kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eskilstuna kommun att senast den **25 augusti 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande garanterad undervisningstid och individuella studieplaner. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Eskilstuna kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Eskilstuna kommun ska vidta följande åtgärder

Garanterad undervisningstid

1. Se till att alla elever på introduktionsprogrammen Individuellt alternativ (IMA) och Språkintröduktion (IMS) ges den garanterade undervisningstid som de har rätt till, det vill säga i genomsnitt minst 23 timmar undervisning i veckan. Huvudmannen ska redovisa hur eleverna har fått sin garanterade undervisningstid. Individuella schaner för fem elever på respektive program som styrker att eleverna ges den garanterade undervisningstiden alternativt beslut om att minska undervisningstiden för att eleven begärt det och huvudmannen bedömt att det föreligger särskilda skäl ska ges in till Skolinspektionen. (17 kap. 6 § skollagen, 4 kap. 22 § gymnasieförordningen [2010:2039])

Individuella studieplaner

2. Se till att alla elever på IMA och IMS har en individuell studieplan som har det innehåll som författningarna kräver. I samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder ska individuella studieplaner för fem elever på respektive program ges in till Skolinspektionen. (17 kap. 7 § skollagen, 1 kap. 7 § gymnasieförordningen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:3114) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2025 inlett en tillsyn av Rekarne gymnasiet 2 i Eskilstuna kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Rekarne gymnasiet 2 följer gällande bestämmelser om garanterad undervisningstid och individuella studieplaner.

Tillsynen har genomförts genom ett besök på skolenheten och en intervju med rektorn. Som en del av tillsynen har dokumentation granskats, bland annat individuella elevscheman och individuella studieplaner. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en elevförteckning över de elever som går på introduktionsprogrammen IMA och IMS, totalt 44 elever. Genom ett slumpmässigt urval har Skolinspektionen granskat individuella scheman och individuella studieplaner för sex elever på respektive program. Av Skolinspektionens beräkningar baserat på det granskade materialet framgår att eleverna på IMA har mellan 5,3 och 11,3 undervisningstimmar per vecka och att eleverna på IMS har mellan 6,0 och 18,6 undervisningstimmar per vecka.

Skolinspektionen har begärt in eventuell dokumentation som styrker att undervisningstiden för de slumpmässigt utvalda eleverna minskats med stöd av ett huvudmannabeslut, men har inte fått del av några sådana beslut.

Av intervju med rektorn framgår att flertalet elever på IMA och IMS har färre än i genomsnitt 23 undervisningstimmar i veckan, utan att huvudmannen har fattat beslut om att det föreligger särskilda skäl för att minska omfattningen av de enskilda elevernas utbildning. Av intervjun framgår vidare att målet är att elevernas undervisningstid ska ökas tills de uppnår full undervisningstid men att många elever har anpassningar på grund av problematisk frånvaro eller andra svårigheter.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan (garanterad undervisningstid). Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl. (17 kap. 6 § skollagen)

Av gymnasieförordningen framgår att för varje elev på introduktionsprogram i gymnasieskolan beslutar rektorn om hur undervisningstiden ska fördelas på kurser, grundskoleämnen, praktik och annat som kan ingå i elevens individuella studieplan. Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid. (4 kap. 22 § andra och tredje stycket gymnasieförordningen)

Av skollagens förarbeten framgår bland annat följande. Regeringen anser att möjligheten att göra undantag från den minsta garanterade undervisningstiden är begränsade, eftersom tiden för lärande, tillsammans med kvaliteten på undervisningen, är en av de viktigaste faktorerna för elevers målpuppfyllelse. Skälen för undantagen bör vara hänförliga till elevens behov. Undantag ska bara kunna göras för en elev som begär det om det finns särskilda skäl. Exempel på sådana skäl kan vara att en elev genomgår en medicinsk behandling, har en neuropsykiatrisk problematik eller funktionsnedsättning som gör att eleven har svårigheter att vistas i skolmiljön på heltid eller behöver långa raster mellan lektionerna. Regeringen anser att flera andra stödåtgärder först bör ha prövats innan huvudmannen fattar beslut om minskad undervisningstid av sådana skäl. I vissa fall kan det dock vara uppenbart att undervisningstiden behöver minskas t.ex. på grund av en genomgripande medicinsk behandling. (Prop. 2017/18:183 s. 94)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att säkerställa att eleverna på introduktionsprogrammen får en utbildning som motsvarar heltidsstudier. Utredningen visar att flertalet elever på IMA och IMS inte ges sin garanterade undervisningstid om i genomsnitt minst 23 timmar undervisning i veckan. Genom beslut har huvudmannen, eller den huvudmannen delegerat beslutanderätten till, möjlighet att minska utbildningens omfattning, om eleven själv har begärt detta och en bedömning gjorts att särskilda skäl föreligger. Utredningen visar dock att några sådana beslut inte fattats avseende de elever vars individuella scheman Skolinspektionen har granskat. Att eleverna inte får sin garanterade undervisningstid tillgodosedd riskerar att försvåra elevernas möjligheter att nå sina mål med utbildningen.

Individuella studieplaner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har, som framgått ovan, tagit del av individuella studieplaner för 12 slumpmässigt utvalda elever på IMA och IMS. Av de granskade individuella studieplanerna framgår vilka grundskoleämnen och eventuella gymnasiekurser eleven läser samt uppgift om kursernas start- och sluttid. De granskade individuella studieplanerna innehåller inte information om utbildningens mål eller längd. Av intervju med rektorn framgår att skolenheten nyligen har bytt digitalt system och att det pågår ett arbete för att de individuella studieplanerna ska bli kompletta.

Rättslig reglering

Utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Utbildningsplanen ska innehålla uppgifter om utbildningens syfte, huvudsakliga innehåll och längd. För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan. (17 kap. 7 § skollagen)

En elevs individuella studieplan ska innehålla följande uppgifter:

1. vilken studieväg eleven går på,
2. de ämnen och nivåer i dessa ämnen eller de ämnesområden som eleven har valt eller valt bort,
3. övriga ämnen och de nivåer i dessa ämnen som ingår i elevens program eller övriga ämnesområden som ingår i elevens program,
4. om eleven följer ett utökat program och i så fall vilka nivåer i vilka ämnen som ligger utanför det fullständiga programmet,

5. om eleven följer ett reducerat program och i så fall i vilken omfattning samt om möjligt vilka nivåer i vilka ämnen som har tagits bort,
6. om eleven följer ett individuellt anpassat program och i så fall vilka nivåer i vilka ämnen som har bytts ut,
7. när det är aktuellt, elevens studier i grundskolans ämnen, och
8. om eleven får fjärrundervisning och i så fall i vilken utsträckning.

Om eleven går ett introduktionsprogram i gymnasieskolan ska den individuella studieplanen dessutom innehålla uppgifter om

1. utbildningens mål och längd,
2. delar av nivåer i ämnen, annan yrkesinriktad utbildning, praktik och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen, och
3. när det är aktuellt, det yrkesområde som utbildningen inriktas mot.

(1 kap. 7 § gymnasieförordningen)

Av skollagens förarbeten framgår bland annat följande. Gymnasieskolans introduktionsprogram saknar nationellt fastställda examensmål och programmets struktur och innehåll, det vill säga vilka grundskoleämnen och gymnasiekurser som ingår i elevernas utbildning, är inte reglerat i detalj. Gemensamt för introduktionsprogrammen är att utbildningen ska utformas utifrån elevens behov och förutsättningar, men då krävs att dessa behov och förutsättningar bättre tydliggörs i den individuella studieplanen som ska upprättas för varje elev. Den individuella studieplanen ska utformas utifrån huvudmannens utbildningsplan och med utgångspunkt i elevens behov, förutsättningar och intressen. Den individuella studieplanen är således en mer preciserad beskrivning av syfte, längd och innehåll när det gäller den enskilde elevens utbildning. Eftersom introduktionsprogrammen saknar nationella examensmål behöver det vara tydligt för en elev som går på ett introduktionsprogram vad utbildningen ska syfta till och hur utbildningen planerats för att eleven ska få förutsättningar att nå målen för utbildningen. (Prop. 2017/18:183 s. 84 och 96)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i de individuella studieplanernas innehåll. Utredningen visar att samtliga granskade individuella studieplaner saknar uppgift om utbildningens mål och längd. Att de individuella studieplanerna på introduktionsprogrammen innehåller denna information, utöver övrigt relevant innehåll som författningarna kräver och som framgår av 1 kap. 7 § gymnasieförordningen, är särskilt viktigt eftersom introduktionsprogrammen saknar fastställda examensmål. Informationen avser att öka elevens måluppfyllelse genom att tydliggöra för eleven vad utbildningen ska syfta till och hur den planerats.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Eskilstuna kommuns verksamhet vid Rekarne gymnasiet 2 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid och individuella studieplaner. Det finns därför skäl att förelägga Eskilstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare

Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Olivia Rudal

Föredragande

Signerat av: Olivia Rudal